

[Laurits Pedersen.]

kan vindes ørenlyd for at bygge et tokammersystem op, må man resignere, og derfor har vi i partiet ved landsmøderne givet vor statsminister adgang til at undersøge, om der kan bygges et forsvarligt ettkammersystem. Det har jeg været med til at give bemyndigelse til ligesom andre, der også er principielle tilhængere af tokammersystemet. Når man nu ser det foreliggende forslag her på rigsdagens bord, så må man sige, at det er lykkedes at bygge et etkammersystem op, som sikkert vil være godt anvendeligt for det danske folk. Der kan i virkeligheden ikke være meget at kritisere.

Jeg lagde med interesse mærke til, at den ærede ordfører for socialdemokratiet ikke lagde stor varme i sin ordførertale i går. Det forundrede mig, for det ærede partis presse har, da man blev enig om forslaget, givet udtryk for stor glæde og jubel, men det var, som om der i går skulle lægges en dæmper på den glæde, man følte over, at det nu endelig var lykkedes at arbejde sig til enighed om forslaget. Jeg lagde mærke til, at en række af paragrafferne blev kritiseret; det har man lov til, men efter at enighed er opnået, var det mere rimeligt, at man gik lettere hen over dette.

§ 76, som der er blevet jublet så stærkt over fra socialdemokratisk side, blev egentlig sat i relief, da det ærede medlem hr. Aksel Larsen tegnede op, hvordan han mente en rigtig § 76 skulle være. Jeg tror nu ikke, når man læser § 76, at der er ret mange her i landet, der vil reagere overfor den ordlyd, den har. Det må være mig tilladt at citere, hvad der står:

„Til fremme af almenvellet bør det tilstræbes, at hver arbejdsduelig borger har mulighed for arbejde på vilkår, der betrykker hans tilværelse.“

Ja, jeg må sige, at i al den tid, jeg har siddet i rigsdagen, har man i de love, vi har vedtaget angående erhvervsliv, handel o. s. v., taget sigte på at skaffe arbejde og betrygge dem, der vil tage arbejde; men staten kan ikke være forpligtet til at sige til sine borgere: her er arbejde, ønsker I at deltage? Det må være enhver borgers pligt med al sin kraft og energi, hvis vedkommende ellers er sund og rask, at forsøge at skaffe sig arbejde og ikke at sidde og vente på, at arbejdet skal komme til ham. Derfor kan jeg ikke deltage i nogen mod-

stand mod at gennemføre en sådan paragraf; den vil jo også efter de konventioner, vi har tilsluttet os, sikkert været rimelig.

Så kommer vi til spørgsmålet, om det er rimeligt, når man går til etkammersystemet, at nøjes med det antal medlemmer, der er foreslået. Jeg har fra allerførste færd i den gruppe, hvor jeg har haft indflydelse, advaret imod at begrænse et eventuelt kommende etkammer til for få mandater, dels af hensyn til repræsentationen ude i landet, dels også under hensyn til, at hvis man nøjes med eet kammer, må der findes en række medlemmer, der kan være kyn-dige til at behandle lovene på et kolossal stort sagområde. Derfor tror jeg ikke, en for stærk begrænsning er heldig, men det er måske noget, der kan tales om i det kommende udvalg. Jeg tror ikke, det er heldigt at fastlægge dette tal således, som man har gjort her. Jeg vil tro, at det vil være mere rigtigt at komme op omkring de 200; men det er sikkert noget, som bliver berørt under den kommende udvalgsbehandling.

Denne kommissionsindstilling er jo ret enestående. Kommissionen har talt sig til enighed efter mange års forløb og meget intensivt arbejde i de sidste måneder, og den har bestemt, på hvad tid rigsdagen skal vedtage forslaget, og hvor megen tid rigsdagen skal have til det; den har bestemt, hvad dag valget skal foregå, hvad dag folkeafstemning skal finde sted o. s. v. Det er jo ikke det almindelige, når der foreligger en kommissionsindstilling for rigsdagen, at man på forhånd bestemmer dette, men det har jo også været en meget politisk kommission; den har næsten ment, at når den blev enig, skulle rigsdagen næsten automatisk følge den uden at bemærke ret meget til det, den var blevet enig om.

Hvis det nu lykkes gennem disse uger at få det forslag, som her foreligger, gennemført, så vil jeg, trods de nu fremsatte principielle bemærkninger, i al den udstrækning, jeg har evne til det, gøre, hvad jeg kan, for at det får tilslutning ude i befolkningen, både ved det første rigsdagsvalg og ved folkeafstemningen. Ingen skal være blind for, at selv blandt os i venstre, der er principielle tilhængere af tokammersystemet, er der ingen — jeg ved det ikke, men jeg tror det ikke —, der ikke går ind for det, som de demokratiske partier her i salen er blevet enige om. Jeg ser bort fra det kommunistiske parti, for det er jo et mærkeligt demokrati,